

самопочуття, збільшує працездатність та допомагає використовувати потенційні можливості організму. Ця технологія вимагає від педагога професійної підготовки, уміння навіювати та навчити учнів самонавіювання. Важливо правильно використовувати інтонацію, жести, міміку, ходу, манеру говорити, а також добирати методи навчання та поєднувати аудіо і відео інформацію [4].

Отже, сугестивне навчання відіграє важливу роль у підготовці молодого покоління до життя в цифровому суспільстві. Воно допомагає учням розвивати важливі навички, забезпечує доступ до широкого спектра інформації та ресурсів, а також підготовлює їх до викликів сучасного світу.

Список використаних джерел

1. Вішнікіна Л. П. Компетентнісне навчання географії в основній школі : монографія. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2017. 407 с.
2. Гончаров С.М., Гурин В.А. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу: Навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 451 с.
3. Желуденко М.О., Болотна Т.М. Сугестивні технології в навчально-виховному процесі. *Вісник національного авіаційного університету. Збірник наукових праць: педагогіка, психологія.* №6 2015. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/10197/13399>
4. Мироненко, Н. В., Пуляк, О. В. Сугестивна технологія як засіб мотивації студентів до освітньої діяльності в умовах дистанційного навчання. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (208), 2022, 187-192.

ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ

Л. С. Галушка

lianochka3008@gmail.com

І. Ю. Харченко

innakharchenko92@gmail.com

*кафедра географії, методики її навчання та туризму Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

Важко уявити сучасний світ без інформаційних технологій. Вони стали невіддільною частиною нашого повсякденного життя, включаючи освітній процес. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) відіграють ключову роль у формуванні молодого покоління, готового до життя в цифровому суспільстві.

Впровадження ІКТ в освітній процес з географії є важливим кроком у підготовці учнів до викликів сучасного світу. Це не тільки дозволяє розвивати географічні знання й навички, які необхідні для ефективної роботи в цифровому середовищі, але й забезпечує більший доступ до інтегрованих з географією знань та навчальних ресурсів. ІКТ можуть зробити навчальний процес більш захоплюючим та продуктивним, а також допомагають підготувати молодих людей до майбутніх професійних викликів.

Використання ІКТ в географічній освіті відкриває нові можливості для навчання та розвитку. Вони дозволяють учням вивчати нові області

географічних знань, розвивати критичне мислення та навички розв'язання проблем. ІКТ також сприяють розвитку навичок спілкування та співпраці, які є важливими для успіху в сучасному світі. Завдяки ІКТ, учні можуть навчатися у власному темпі, а вчителі мають можливість адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб кожного учня. Це все разом допомагає зробити навчання географії більш ефективним та цікавим.

Сіваченко І, Безцінна Ж, Стахмич Ю. наголошують, що активне впровадження сучасних ІКТ сприяє формуванню нової парадигми освіти та виховання, а також підвищує якість навчально-методичного супроводу освітнього процесу, забезпечуючи доступність та ефективність освітнього середовища. Пандемія Covid-19 та діяльність закладів освіти в умовах війни спричинили появу нових моделей організації освітнього процесу, які орієнтовані на широке використання електронних освітніх ресурсів за допомогою ІКТ [2].

Осадчий В. та Осадча К. зазначають, що використання інформаційних технологій в освіті має на меті покращення якості, ефективності та доступності навчання для всіх, від дітей до дорослих. Інтернет став унікальним місцем для доступу до освітніх матеріалів з усього світу. Це додатково розширює можливості викладання та навчання, об'єднуючи цифрові технології та інформаційні ресурси в глобальному освітньому середовищі. Незважаючи на широке обговорення проблеми інформатизації освіти, освітні організації, установи та навчальні заклади України мають виконувати роботу, спрямовану на адаптацію національної системи освіти до потреб покоління цифрової епохи [1, с. 47].

Шишкіна М., Спирін О., Запорожченко Ю. наголошують, що з розвитком електронного навчання вимоги до якості освітніх послуг зростають, якість значною мірою залежить від технологій оцінювання електронних ресурсів і матеріалів, а також від технологій їх створення та надання користувачам. Водночас, використання інтегрованих підходів до організації використання та постачання ресурсів і сервісів сприяє вдосконаленню та уніфікації підсистем їх розробки та апробації, пошуку та відбору найкращих прикладів програмного забезпечення. Це також може стати передумовою для підвищення якості освітніх послуг [3].

Таким чином, ІКТ відіграють важливу роль у підготовці молодого покоління до життя в цифровому суспільстві. Використання ІКТ на уроках географії також допомагає зробити навчання більш цікавим і захоплюючим. Завдяки ІКТ, вчителі можуть допомогти учня у пошуках потрібної географічної інформації, краще сформувані предметні географічні компетентності. Інтернет зробив світ меншим, тобто учні можуть вивчати різні культури та досвід інших країн безпосередньо на уроках географії, що розширює можливості географічної освіти.

ІКТ також допомагають підвищити ефективність навчання географії за допомогою візуалізації навчального матеріалу. Вони допомагають учням розвивати навички, які є важливими для їхнього майбутнього, та забезпечують

доступ до широкого спектра знань та ресурсів. ІКТ є важливим інструментом у підготовці учнів до викликів сучасного світу (рис.1).

Отже, ІКТ стали важливим інструментом у навчанні географії, відкриваючи нові горизонти для освітнього процесу. Вони сприяють розширенню доступності географічної освіти, вносять в навчальний процес елементи інтерактивності та мультимедіа, а також сприяють індивідуалізації навчання. Завдяки ІКТ, учні можуть легко обмінюватися інформацією та співпрацювати, незалежно від їхнього місцезнаходження, що робить географічну освіту більш адаптивною та доступною. Використання ІКТ також сприяє розвитку критичного мислення, самостійності та навичок вирішення життєвих проблем у учнів, які є ключовими компетентностями для успішної адаптації у XXI столітті. Саме це підкреслює значущість ІКТ як важливого інструменту у підготовці учнів до викликів змін у природі та суспільстві.

Рис. 1 Важливість ІКТ в освіті

Список використаних джерел

1. Осадчий В.В., Осадча К. П. Сучасні реалії і тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. Том 48, № 4. URL: https://www.researchgate.net/publication/311773990_Sucasni_realii_i_tendencii_rozvitku_informacijno-komunikacijnih_tehnologij_v_osviti
2. Сіваченко Інна Вікторівна, Безцінна Жанна Павлівна, Стахмич Юлія Станіславівна. (2023). ІКТ-орієнтована освіта майбутніх філологів у ЗВО України в кризовий час. *Академічні Візії*, 20. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8096686>
3. Шишкіна М.П., Спірін О.М., Запорожченко Ю.Г. Проблеми інформатизації освіти України в контексті розвитку досліджень оцінювання якості засобів ІКТ. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. № 1 (27).

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА СИСТЕМИ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

В. В. Грушка

grush_vv@ua.fm

*кафедра географії Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара, м. Дніпро*

Освітній процес в закладах освіти регулюється нормативно-правовими документами про освітній процес, зокрема Державним стандартом загальної середньої освіти. Державний стандарт визначає мету та принципи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, дає загальну характеристику змісту освіти, описує вимоги до обов'язкових результатів навчання та стандарти їх оцінювання. Документ був затверджений 30 вересня 2020 р. Національний стандарт середньої базової освіти опублікований на сайті Ради міністрів [1].

Перелік загальних компетентностей та загальнонавчальних компетентностей, що містяться у стандарті середньої освіти, ґрунтується на рекомендаціях «Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу» щодо розвитку загальних компетентностей для навчання впродовж життя. За підтримки Європейського фонду освіти та за безпосередньої участі провідних європейських експертів ці рекомендації та пов'язані з ними європейські документи (так звана «Рамка компетентностей») були ретельно опрацьовані командою розробників [1].

У документі чітко окреслено ключові компетентності, якими мають оволодіти школярі після закінчення кожного з двох циклів – адаптаційного (5-6 класи) і базового предметного навчання (7-9 класи), та наскрізні вміння. Одним з них є екологічна компетентність. Згідно з цим стандартом, учні повинні розвивати розуміння взаємозв'язку людини з природним середовищем, усвідомлювати екологічні проблеми та навички їх вирішення. Докладніше, екологічна компетентність включає такі аспекти, як знання про екосистеми та їх функціонування, розуміння принципів сталого розвитку, вміння аналізувати екологічні проблеми та шукати шляхи їх вирішення. Державний стандарт базової середньої освіти України визначає конкретні вимоги до рівня екологічної компетентності учнів на різних етапах навчання [1].